

F-BWM Uzman Görüşü Toplama Formu / Expert Elicitation Form

Proje: Resilient İzmir — Sismik Risk ve Kentsel Kırılabilirlik Değerlendirmesi

Kurumsal Çerçeve: AFAD & Dünya Bankası (TAFF / AB Finansmanı)

Tarih: Eylül 2026

Katılımcı Kodu / Kurum: _____

(Kişisel Verilerin Korunması uyarınca katılımcı kimlikleri anonim kodlarla eşleştirilir).

1. Yöntem ve Amaç / Purpose

Bu çalışma, İzmir genelinde deprem kaynaklı risklerin ve kentsel kırılabilirliğin değerlendirilmesinde kullanılacak **5 temel boyutun** göreceli ağırlıklarını belirlemeyi amaçlar. **Bulanık En İyi-En Kötü Yöntemi (Fuzzy Best-Worst Method - F-BWM)** kullanılarak, katılımcılardan klasik ikili karşılaştırma matrisleri yerine yalnızca “En Önemli” ve “En Önemli” kriterler üzerinden değerlendirme yapımları istenir.

Değerlendirilecek Kriterler:

- Tehlike (Hazard - H):** Zemin büyümesi, eğim, diri fay yakınlığı ve sismik sarsıntı şiddeti.
- Yapısal Kırılabilirlik (Structure - S):** 1999 öncesi yapıım yılı, bina kat sayısı, yapı cinsi ve ruhsatsız yapılaşma yoğunluğu.
- Ağ / Ulaşım Kırılabilirliği (Network - N):** Yol genişliği, bağlantısalılık, köprü/viyadük riskleri ve enkaz kaynaklı tıkanma hassasiyeti.
- Maruziyet (Exposure - E):** Mahalle nüfus yoğunluğu, gündüz/gece nüfus hareketliliği ve bina taban alanı yoğunluğu.
- Kapasite Açığı (Capacity Gap - C):** Acil toplanma ve geçici barınma alanlarına erişim eksikliği, kişi başı yeşil alan açığı.

2. Dilsel Değerlendirme Ölçeği / Linguistic Scale

Karşılaştırmalarınızda aşağıdaki 5 seviyeli dilsel ölçeği kullanınız:

Dilsel Terim	Kısaltma	Sayısal Karşılık (TFN: l, m, u)	Anlamı
Eşit Derecede Önemli	EI	(1.0, 1.0, 1.0)	İki kriter eşit öneme sahiptir.
Zayıf	WI	(1.0, 1.5, 2.0)	Biri diğerinden

Dilsel Terim	Kısaltma	Sayısal Karşılık (TFN: l, m, u)	Anlamı
Derecede Önemli			biraz daha önemlidir.
Oldukça Önemli	FI	(1.5, 2.0, 2.5)	Biri diğerinden belirgin şekilde önemlidir.
Çok Önemli	VI	(2.0, 2.5, 3.0)	Biri diğerinden çok daha önemlidir.
Mutlak Derecede Önemli	AI	(2.5, 3.0, 3.5)	Biri diğerine kıyasla mutlak önceliklidir.

3. Adım 1: En İyi (En Önemli) ve En Kötü (En Az Önemli) Kriteri Seçiniz

- **En Önemli Kriter (C_B):** [] (H, S, N, E, C kriterlerinden birini yazınız)
- **En Az Önemli Kriter (C_W):** [] (H, S, N, E, C kriterlerinden birini yazınız)

4. Adım 2: En Önemli Kriterin (C_B) Diğer Kriterlerle Karşılaştırılması (Best-to-Others)

Seçtiğiniz En Önemli Kriteri (C_B) sırasıyla diğer tüm kriterlerle kıyaslayarak dilsel kısaltmayı (EI, WI, FI, VI, AI) ilgili kutucuğa yazınız:

Kriter	C_B (En Önemli) ile Karşılaştırma	Dilsel Değerlendirme ($EI / WI / FI / VI / AI$)
H (Tehlike)	C_B kriterinin H kriterine göre önemi	[]
S (Yapısal Kırılganlık)	C_B kriterinin S kriterine göre önemi	[]
N (Ağ / Ulaşım)	C_B kriterinin N kriterine göre önemi	[]
E (Maruziyet)	C_B kriterinin E kriterine göre önemi	[]
C (Kapasite Açığı)	C_B kriterinin C kriterine göre önemi	[]

(Not: C_B kriterinin kendisiyle karşılaştırması zorunlu olarak **EI** olacaktır).

5. Adım 3: Diğer Kriterlerin En Az Önemli Kriter (C_W) ile Karşılaştırılması (Others-to-Worst)

Her bir kriterin, seçtiğiniz En Az Önemli Kriterden (C_W) ne kadar daha önemli olduğunu dilsel ölçekle belirtiniz:

Kriter	C_W (En Az Önemli) ile Karşılaştırma	Dilsel Değerlendirme (EI / WI / FI / VI / AI)
H (Tehlike)	H kriterinin C_W kriterine göre önemi	[]
S (Yapısal Kırılabilirlik)	S kriterinin C_W kriterine göre önemi	[]
N (Ağ / Ulaşım)	N kriterinin C_W kriterine göre önemi	[]
E (Maruziyet)	E kriterinin C_W kriterine göre önemi	[]
C (Kapasite Açığı)	C kriterinin C_W kriterine göre önemi	[]

(Not: C_W kriterinin kendisiyle karşılaştırması zorunlu olarak **EI** olacaktır).

6. Uzman Değerlendirme Notları / Ek Açıklamalar

İzmir özelinde kriterler arası etkileşim veya yerel saha dinamiklerine dair eklemek istediğiniz hususlar:

Katılımınız ve İzmir'in afet dirençliliğine sağladığınız katkı için teşekkür ederiz.